

यशोधरा गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बैदौली, कपिलवस्तु
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या :- २०८१/८२

चलानी नम्बर :-

१०६०

(०८९)

यशोधरा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बैदौली, कपिलवस्तु
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मिति: २०८२/०२/२९

श्री बर्देर इन्भरमेन्टर एण्ड जिवोलोजिकल सर्विस प्रा.लि., काठमाण्डौ ।

श्री पाथवये नेपाल प्रा.लि. इटहरी, सुनसरी ।

श्री मुनलाइट सिभिल सोलुसन प्रा.लि., भक्तपुर ।

विषय : आर्थिक तथा प्राविधिक प्रस्ताव पेश गर्ने सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा आर्थिक बर्ष ०८१।०८२ को स्वीकृत बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम अन्तरगत सेवा परामर्श शिर्षकबाट खर्च हुने गरी जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना(२०८२-२०२९) तर्जुमाको लागि परामर्श सेवा लिने सम्बन्धमा कार्यपालिकाबाट निर्णय भएकोले यसै पत्र साथ संलग्न कार्यविवरण(TOR) अनुसार पत्र प्राप्त भएको मितिले ५ दिन भित्र आर्थिक तथा प्राविधिक प्रस्ताव पेश गर्नु हुन जानकारी छ ।

१०२/०२/२९

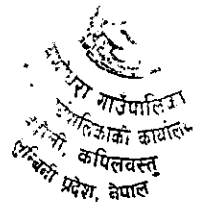
२०८२/०२/२९
(ऋषभ देव खनाल)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना (२०८२-२०९२) तर्जुमाकोलागि

कार्यक्षेत्रगत शर्त तथा कार्य विवरण (TOR)

१. पृष्ठभूमि

नेपाल जलवायु परिवर्तनको उच्च जोखिममा रहेका राष्ट्रहरू मध्येमा पर्दछ । जलवायु संवेदनशील भौगोलिक अवस्था एवं अन्तरनिहित गरिबीका कारण संकटासन्नता थप जटिल बनेको छ । नेपालमा वार्षिक वर्षा-चक्रमा हेरफेर, लामो समयसम्म खडेरी पर्ने तथा तीव्र वर्षा हुने गरेको छ । सन् १९७४-२०१४ सम्ममा नेपालको तापक्रम औसत ०.५६ डिग्री सेल्सियसले बढेको देखिन्छ । अध्ययन अनुसार शताब्दीको अन्त्य सम्ममा वर्षा औसत ११-२३ प्रतिशत र औसत तापक्रम १.७२-३.५८ डिग्री सेल्सियसले वृद्धि हुने अनुमान गरिएको छ । जलवायु परिवर्तनका असरहरू सवत्र अनुभव गरिए तापनि यसबाट पर्ने प्रभावको असर व्यक्ति, परिवार र समुदायको अनुकूलन क्षमता र संकटासन्नताको आधारमा असमान हुने र विद्यमान अवस्थामा सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक र राजनैतिक विभेदको सामना गरिरहेको निश्चित समुदाय तुलनात्मक रूपमा बढी प्रभावित हुने गरेको तथ्य विश्वव्यापी रूपमा स्वीकारिएको छ । जलवायु परिवर्तनबाट सृजित चुनौतीहरूको सामना गर्नका लागि आवश्यक स्रोत, साधन एवं क्षमताको अभावका कारण यी समुदाय/वर्गहरू जलवायु परिवर्तनबाट थप संकटासन्न अवस्थामा रहेका छन् ।

जलवायु परिवर्तनको दर, विशेषता, परिमाण र व्यक्ति वा प्रणालीको अनुकूलन क्षमता संकटासन्नताका कारक तत्वहरू हुन् । संकटासन्नताको सर्वमान्य परिभाषा स्थापित भएको पाईदैन । यो विकास र वातावरणीय परिवर्तनप्रतिको संवेदनशीलतामा आधारित हुन्छ र स्थानीय परिवेश अनुसार फरक हुन्छ । नेपालको संविधानले आर्थिक, सामाजिक र शैक्षिक रूपमा पछाडि परेका समुदायको रूपमा गरीब, महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेसी अन्य सीमान्तकृत समुदाय, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, ज्येष्ठ नागरिक, भौगोलिक विकटतामा रहेका बासिन्दाहरू, यौनिक अल्पसंख्यक, नागरिकताविहिन व्यक्तिहरूलाई परिभाषित गरेको छ । उक्त सामाजिक समूहलाई रणनीतिले संकटासन्न समूहको रूपमा उल्लेख गर्दै उनीहरूको अनुकूलन क्षमता वृद्धिलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको छ ।

व्यक्ति, परिवार वा समुदायको अनुकूलन क्षमता स्रोत माथिको पहुँच, जीविकोपार्जनको रणनीति तथा निर्णय प्रक्रियामा रहने सहभागिताले निर्धारण गरेको हुन्छ । नेपालमा जलवायु परिवर्तनको असर र प्रभाव विशेष गरी महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, अल्पसंख्यक र सीमान्तकृत समुदाय तथा भौगोलिक विकटताका क्षेत्रमा बढी परेको छ । महिला तथा सीमान्तकृत समुदायहरूको जीविकोपार्जन तुलनात्मक रूपमा प्राकृतिक स्रोतमा बढी निर्भर रहेको र यी स्रोतहरू जलवायु परिवर्तनका असरप्रति अति संवेदनशील रहेका कारण स्रोतहरूको उपलब्धता र गुणस्तरमा आएको कमिक ह्रास एवं क्षतिका कारणले ती समुदायको जीविकोपार्जनमा प्रत्यक्ष असर पारेको छ । साथै जीविकोपार्जनका वैकल्पिक अवसरहरूको अभावका कारण

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

उनीहरू परिवर्तित प्रतिकूल परिस्थितिको सामना गर्न असमर्थ हुने गरेका छन् माथि उल्लेखित सन्दर्भमा यसोधरा गाउँपालिकाकोलागी जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना (२०८२-२०९२) तर्जुमा गर्नको लागि परामर्शदाताबाट प्रस्ताव माग गरिएको छ ।

२. उद्देश्यहरू

यस रणनीति तथा कार्ययोजनाका निम्न उद्देश्यहरू छन् :

१) संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहका जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी नीति, योजना, बजेट, कार्यक्रम तथा प्रक्रियाहरूमा लैङ्गिक समानता, महिला सशक्तीकरण र सामाजिक समावेशितालाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।

२) जलवायु परिवर्तनको सामाजिक तथा लैङ्गिक प्रभावको अध्ययन अनुसन्धान लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणका खण्डिकृत तथ्यांक एवं सूचनाहरू संकलन एवं विश्लेषण गर्ने ।

३) स्थानीय तहमा जलवायु अनुकूलन योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन प्रकृत्यामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता मूलप्रवाहीकरणलाई संस्थागत गर्ने ।

४) जलवायु परिवर्तन तथा विपद् उत्थानशील क्षमता विकास गर्न आवश्यक लैङ्गिकमैत्री प्रविधिको विकास र प्रसार गरी प्रविधिमा बञ्चितमा परेका समूहहरूको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।

५) विभिन्न जाति, वर्ग, क्षेत्र र लिङ्ग बीच रहेको संकटासन्नता र अनुकूलन क्षमताको भिन्नता कम गर्ने

६) जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रमा सम्पादित कार्यहरूको नियमित रूपमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिताका सूचकहरूको आधारमा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने र लैङ्गिक परीक्षणलाई संस्थागत गर्ने ।

७) जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा न्यूनीकरणको क्षेत्रमा लैङ्गिक समावेशीकरणको दृष्टिकोणले गरिएका अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि त्यस्ता प्रतिवद्धताहरूको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमूखीकरण गर्ने र स्थानीय तहका नीति कानून, योजना, कार्यक्रम तथा बजेटमा मूलप्रवाहीकरणलाई संस्थागत गर्ने ।

३. विधि तथा प्रकृत्याहरू

यस रणनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गर्नुपूर्व यसको अवधारणागत पक्ष तथा नीतिगत व्यवस्थाका विषयमा प्रष्ट हुनकोलागि तिनिहरूसंग सम्बन्धित प्रकासित दस्तावेजहरूको समिक्षा गर्नुपर्ने छ र उक्त समिक्षा बाट प्राप्त अनुभवलाई रणनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गर्दा उपयोग गर्नुपर्ने छ । यस क्रममा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणमा विगत देखि वर्तमानसम्म कृयाशिलता गाउँपालिकाको कार्य-
भएका ऐन, नियम, नीति कार्यविधि र निर्देशिकाहरुको समिक्षा गर्नुपर्ने छ ।

रणनीति तथा कार्ययोजनाको लागि चाहिने तथ्याङ्क प्राथमिक तथा द्वितीय श्रोतबाट सङ्कलन गर्नुपर्ने छ । सहभागितामूलक छलफल, नक्साङ्कन तथा जानकारी व्यक्ति अन्तर्वार्ता आदि विधिको उपयोग गरि प्राथमिक तथ्याङ्क सङ्कलन गर्नुपर्ने छ । प्रत्येक वार्डहरुमा गई सहभागितामूलक छलफलको माध्यमले प्राथमिक तथ्याङ्क सङ्कलन गर्नुपर्ने छ । द्वितीय श्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि संस्थागत सर्भेक्षण तथा दस्तावेज अध्ययन जस्ता विधिको अवलम्बन गर्नुपर्ने छ । विपद् तथा जलवायु जोखिमसँग सम्बन्धित विषयहरु तथा लैङ्गिक तथा सामाजिक रूपले खण्डीकृत तथ्याङ्क समेत सङ्कलन गर्नुपर्ने छ । गुणात्मक तथ्याङ्कलाई विवरणात्मक तथा तार्किक रूपमा र परिमाणात्मक तथ्याङ्कलाई गणितीय तथा तथ्याङ्कशास्त्रीय विधिको उपयोग गरी विश्लेषण सहित प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ ।

१.४ कार्य संचालन तथा प्रतिवेदन

यो क्रियाकलाप सम्पन्न गर्नका लागि यसोधरा गाउँपालिकामा बजेट विनियोजन गरिएको छ । सोही बजेटको सीमामा रहेर प्रस्ताव पेश गर्ने परामर्शदाताको प्रस्तावना छनौट गरिनेछ । साथै परामर्शकर्ताले निम्नानुसारको कार्य सम्पन्न गरी तोकिएको मिति भित्र गाउँपालिका/नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

प्रतिवेदन	समावेश गर्नु पर्ने विवरण, तथ्यांक र कागजातहरू	समय सीमा
१. मस्यौदा प्रतिवेदन पेश	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना सम्बन्धी मस्यौदालाई गाउँपालिका समक्ष गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव लिने	सम्झौता गरेका मितिले १६ दिन
२. अन्तिम प्रतिवेदन गाउँपालिकामा पेश गर्ने	मस्यौदा प्रतिवेदन माथि दिएको पृष्ठपोषण र सुझाव समावेश गरी अन्तिम प्रतिवेदन पालिकामा स्वीकृतिकोलागी पेश गर्ने	सम्झौता गरेको मितिले २० दिन

१.५ अपेक्षित उपलब्धी:

यस कार्यको अपेक्षित उपलब्धीको रूपमा तलका कुराहरु प्राप्त हुनेछ ।

(क) यसोधरा गाउँपालिकाजन प्रतिनिधिहरु, कर्मचारीहरु सबैले जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना सम्बन्धी छलफलबाट सम्बन्धित विषयमा पर्याप्त जानकारी हासिल गरेका हुने छन् ।

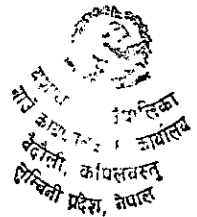
(ख) सहभागितामूलक विधिद्वारा सूचना र तथ्यांकमा आधारित जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना तयार भएको हुनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ग) जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजनाको मध्यमले गाउँपालिकाको नयाँ सम्भावनाहरूको पहिचान सहित गाउँपालिकाले गर्नुपर्ने सुधार रणनीति सहितको योजना तयार भई कार्यान्वयनमा आउने छ ।

१.६ प्रतिवेदनको भाषा

तयार गरिने दस्तावेज को भाषा नेपालीमा हुनेछ ।

१.७ संलग्न जनशक्तिको न्यूनतम योग्यता

परामर्श सेवा प्रदान गर्ने आवेदक सेवा प्रदायकले निम्नानुसारको विज्ञ टोलीको व्यवस्था एवं परिचालन गर्नु पर्नेछ ।

(क) टोलीप्रमुख/ जलवायु विज्ञ (१ जना) : मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट भूगोल वा अन्य सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्णभई वा सो भन्दा माथिल्लो उपाधि हासिल गरेको, जलवायु परिवर्तन तथा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान जस्ता कार्यमा कम्तिमा १५ वर्षको कार्य अनुभव भएको । साथै टोली परिचालन, नेतृत्व र समन्वय गर्न सक्ने सीप भएको ।

(ख) टोली सदस्य जनसंख्याविद (१ जना) : मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट जनसंख्या विषयमा कम्तिमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण भई जलवायु परिवर्तन तथा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी अनुसन्धान, प्रतिवेदन लेखन जस्ता कार्यमा कम्तिमा १० वर्षको कार्य अनुभव भएको । साथै, स्थानीय तहमा सहजीकरण, अभिमुखिकरण तथा सहभागितामूलक रुपमा छलफल संचालन गर्न सक्ने ज्ञान तथा सीप भएको ।

(ग) समाजशास्त्री : मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट समाजशास्त्र विषयमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरी जलवायु परिवर्तन तथा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी अनुसन्धान, प्रतिवेदन लेखन जस्ता कार्यमा कम्तिमा १० वर्षको कार्य अनुभव भएको । साथै, स्थानीय तहमा सहजीकरण, अभिमुखिकरण तथा सहभागितामूलक रुपमा छलफल संचालन गर्न सक्ने ज्ञान तथा सीप भएको ।

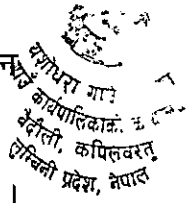
(घ) तथ्यांक संकलक/फिल्ड सहायक (१ जना): मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट प्रविणता प्रमाण पत्र तह वा (१०+२) उत्तीर्ण वा सो सरह शैक्षिक योग्यता भएको ।

१.८ अनुमानित खर्च तथा भुक्तानी प्रक्रिया:

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा बापतका भुक्तानी प्रक्रिया परामर्शदाता र गाउँपालिका बिच भएको सम्झौता बमोजिम हुने छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भुक्तानी प्रक्रिया-सम्झौतामा उल्लेखित रकमको भुक्तानी गर्दा निम्न अनुसारको क्रियाकलाप सम्पन्न पश्चात किस्तामा रकम भुक्तानी गरिने छ :

- (क) परामर्शदाताले आर्थिक प्रस्तावमा तोकिए अनुसारको शीर्षकमा रकम प्रस्ताव गर्न सक्ने छन् । यस बजेटले परामर्शदाताले प्रयोग गर्नु पर्ने जनशक्तिको तलब, भत्ता, आवास खर्च, यातायात, तथ्यांक संकलन खर्च, कार्यशाला संचालन खर्च, प्रशासनिक खर्च लगायतका सम्पूर्ण खर्च समेट्ने छन् ।
- (ख) परामर्शदाताले प्रस्ताव गरेको रकममा नेपाल सरकारको नियमानुसार लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्य कर समेत समावेश गरिएको छ । प्रचलित कानून मुताबिक र सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम ३ किस्तामा रकम भुक्तानी गर्न सकिनेछ ।
- (ग) एकमुष्ट सम्झौता गरेको कुल रकम १००% (प्रतिशत) परामर्शदाताले कार्य सम्पन्न गरी अन्तिम प्रतिवेदन पेश गरे पश्चात् दिन सकिनेछ ।
- (ङ) कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा सम्पादन गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार लाग्ने कर तिर्ने दायित्व सम्बन्धित परामर्शदाताको हुनेछ ।
- (च) परामर्शदातालाई सम्झौता बमोजिमको रकम भुक्तानी गर्दा बैंक मार्फत गरिनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत